

Intet andet, end at Lensmand Neergaard, som meldt, havde hjulpet et Par af Bygdens Stemmeberettigede med Medskrivningen af deres Stemmesedler og derved forandret sin sædvanlige Haandskrift, for ikke at give Anledning til, hvad der dog blev Følgen, ny Inquisition; men desto virksommere var den dermed i Forbindelse truffne ulovlige Foranstaltning af nyt Valg, der høist sandsynligt, ved den paa ham kastede Mistanke, har bevirket hans Udelukkelse fra Districtsforsamlingen og vel endog maa have givet ogsaa dennes Resultater en Retning, som de ellers ikke vilde faaet.

Naar under saadanne Omstændigheder en saa dristig Tilfidesættelse af Grundlovens Forskrifter bliver uden Følge ved Bedømmelse af den derigjennem frembragte Fuldmagt, saa formaaer jeg ikke at indsee rettere, end at det maa lede til factisf Ophævelse af alle Valgregler og til at Valgene ville komme til at beroe paa Bestyrernes vilkaarlige Forgodtbefindende.

Erbødigt

J. N. Hielm.

Næste Møde berammes til imorgen Eftermiddag, Klokken 12½.

Aar 1842, den 11te Februar, Kl. 12½, sammentraadte Storthinget.

Modtaget af den dertil udnævnte Deputation, indfandt Statholder Løvenskjold sig, ledsaget af den Kongelige Norske Regjerings øvrige Medlemmer, og af flere Autoriteter samt Embedsmænd, i Storthinget Kl. 1, hvor Statholderen oplæste Hans Majestæt Kongens aabne Brev til ham af 29de forrige Maaned, hvorved han beskiktes til paa Høistsammes Vegne at aabne det 10de ordentlige Storthings Forhandlinger, samt Hans Majestæt Kongens Tale til Storthinget af samme Dato. Statsraad Fleischer oplæste derefter en Beretning om Rigets Tilstand og Bestyrelse siden sidste Storthing, ligelede af for nævnte Dato, samt endelig Hans Majestæt Kongens Meddelelse, dateret 3die dennes, om den Tronhjem den 22de f. M. overgaaede Ildsvaade. Ved at overlevere Præsidentskabet disse Documenter, erklærede Statholderen Norges Riges 10de ordentlige Storthings Forhandlinger grundlovmæssigen at være aabnede.

Efter nogle saa indledende Ord af Præsidenten, udraabtes af denne og Storthingets samtlige øvrige Medlemmer: Gud bevare Kongen, Fædrelandet og Broderriget! —

Statholderen med Følge forlod derpaa Storthinget, ledsaget af den samme Deputation, der havde modtaget ham.

Derefter besluttedes:

(Enstemmig) "De Præsidentskabet overleverede Documenter udlægges og foretages til Afgjørelse i et senere Møde." Disse Documenter ere saalydende:

1. "Vi Carl Johan, af Guds Naade Konge til Sverige og Norge, de Gothers og Benders; Gjøre vitterligt: Idet Vi beklage, at Omstændighederne ikke tillade Os, saaledes som Vi havde ønsket, personligen at aabne nærværende Storthing, ville Vi, ved dette Vort aabne Brev herved naadigst beskikke Os elskelige Vor Statholder i Vort Rige Norge, Ridder og Commandeur af Bore Ordener, Hr. Severin Lovenskjold, eller, i hans Forsald, den dertil af Vor norske Regjering udnævnte Statsraad, til paa Bore høie Begne og paa den i Grundlovens § 74 foreskrevne Naade at aabne Norges nu forsamlede 10de ordentlige Storthings Forhandlinger med den ham fra Os tilligemed dette Vort aabne Brev naadigst tilstillede Tale.

Givet paa Stockholms Slot den 29de Januar 1842.

Under Vor Haand og Rigets Segl.

C a r l J o h a n.

Fredr. Due."

2. "Gode Herrer og norske Mænd!

Med levende Tilfredshed seer Jeg mig atter istand til at kunne forelægge Eder en Beretning om Rigets Tilstand, som vidner om en i Forhold til Landets Besskaffenhed og til den Tid, der er henrunden siden sidste Storthing, almindelig Fremadskriden i Lykke og Velstand.

Da Jeg i Aaret 1814 paa Kong Carl den 13des Begne antog Norges Grundlov af 4de November og med den Forpligtelsen at ofre mit Livs Kræfter for Norges politiske Selvstændighed, henlede Jeg Opmærksomheden paa, hvor magtpaaliggende det var at oplyse Nationen om dens Tilstand og om dens Hjelpekilder.

"Det er nødvendigt,, yttrede Jeg ved dette Tilfælde, "at Folket ikke tilregner sin nye Regjering Ulykker, som denne "ei har forvoldt; det er nødvendigt, at det erfarer, i hvad "Tilstand, Kongen har fundet Kongeriget og de offentlige Sagens Bestyrelse for upartist at kunne bedømme de Forbedringer, som bør blive en naturlig Følge af hans Regjering."

Hittid er allerede langt bortffjernet, og naar Jeg nu kalder den tilbage i Eders Erindring, skeer det alene for at takke Forsynet, der saa umiskjendeligen har værdiget at velsigne vore fælles Bestræbelser.

Lykkelig ved Norges Belværen, skylder Jeg den Almægtige, som har kronet mine Bestræbelser med Fremgang, den dybeste Taknemmelighed, og det norske Folk den Tilfredshed, som dets Kjærlighed og Trost har beredet mig.

Norge frembyder et i Historiens Annaler sjeldent Exempel paa et af Naturen kun lidet begunstiget Land, gjennem Aarhundreder uden politiske Garantier og uden selvstændig Stilling blandt Nationerne, — der blot for 28 Aar tilbage med Bekymring overskuede sit Pengevæsens, sin Handels og sin offentlige Styrelses usikre Tilstand, men som nu indtager sin Plads som en af de lykkeligste blandt uafhængige Stater.

Jeg har forudsæet det Maal, Riget kan og bør opnaae. Veien dertil er banet. Norge vil som hidtil stedse gaae frem til høiere Udvikling, naar det vedblivende lytter til den Røst, der oplyser Nationerne.

Stærk ved medborgerlig Enighed, ikke mindre end i Foreningen med Broderfolket, driftig i sine Næringsveie, vil Norge med Tillid til sit Held og følgende de Grundsætninger og Forsættelser, som hidtil have ledet Nationen, med Tryghed kunne paa regne en fremtidig Lykke og Rolighed, som tilfældig Modgang ikke skal formaae at rokke.

Jeg anraaber Forsynet om at opfylde mine uafsladelige Bønner for de forenede Rigers Vel.

Den Beretning om Rigets Tilstand, som nu vil blive Eder forelagt, omfatter kun 3 Aar, men den bærer Præget af en regelmæssig Fremadskriden, der udgjør den sikreste Vorgen saavel for Varigheden af allerede opnaaede Fordele som for Fremtidens Forhaabninger.

Bort Pengevæsen lader Intet tilbage at ønske; men med Omhyggelighed bør det undersøges, om og hvorvidt Handelens, Agerbrugets og de øvrige Næringsveies videre Udvikling ikke paakalder en Forøgelse af Bankens Fond.

Med de Fordele, der ere en Følge af Pengerepræsentativernes saa mærkelige Forbedring, at disse endog stundom ere mere søgte end Sølv, forener sig det Gode, at vi uden Banstrelighed eller særdeles Opofrelser ikke alene skulle kunne afgjøre vor offentlige Gjæld, men tillige bestride Statens samtlige Udgifter i de 3 kommende Aar, uden derfor at nødsages til atter

at paabyde Land- og Kjøbstædsfatten, der siden 1836 ikke læn-
ger betynger de Skatteydende.

Jeg har deelt den almindelige Sorg over den Ulykke, som
rammede Trondhjems ældgamle Stad. Jeg lykønsker imidler-
tid Norge til at være i Besiddelse af en Indretning, som har
kunnet forebygge en heel Byes Undergang, og Jeg har med
inderlig Deeltagelse bemærket den Menneskekjerlighed og Vel-
gjørenhed, som ved denne Leilighed er lagt for Dagen. Tabet
er vistnok betydeligt, men fordeelt paa Mængden af Eiendomme
bliver det mindre føleligt, og skjenker til Gjengjæld den Trøst,
at have ydet virksom Bistand til et stort Antal taknemmelige
Medborgere. Jeg skal i Forening med Eder søge ved alle de
Midler, der staae i vor Magt, at lette Inddrivelsen af den
extraordinaire Brandcontingent, som denne sørgelige Begiven-
hed har gjort nødvendig. Storthinget vil selv kunne bedømme,
med hvor ringe Opoffrelse Rigets Hjelpekilder aabne Udgang
hertil.

Jeg haaber paa en for begge Broderfolk tilfredsstillende
Maade at kunne opfylde de af det i Maret 1837 forsamlede
overordentlige Storthing fremsatte Ønsker, men Udførelsen vil
muligens kræve en nøiere Undersøgelse fra min og de tvende
Nationalrepræsentationers Side; thi det er ikke alene det Nær-
værende, men end mere de tvende forenede Rigers Selvstæn-
dighed og Fremtid, der uafsladelig bør havees for Øie.

Jeg har med samtlige udenlandske Magter vedligeholdt de
velvillige og venskabelige Forhold, som en aaben og redelig
Nærmelse fremkalder og sikrer, og det er mig tilfredsstillende
at kunne tilføie, at Jeg fra deres Side har modtaget Forsik-
kringer om, at mine Følelser af dem gjengjeldes.

I Kraft af Grundlovens § 74 erklærer Jeg herved Nor-
ges 10de ordentlige Storthing aabnet. Forener Eders kraftige
Bestræbelser til Fædrelandets sande Vel. Himlen skal da vel
signe Eders Arbeide og Eders alderstegne Konges og Medbor-
geres Erkjendtlighed skal vorde Eders bedste Belønning.

Jeg forbliver Norges Storthing med al kongelig Naade
og Yndest velbevaagen.

Givet paa Stockholms Slot den 29de Januar 1842.

Carl Johan.

Fredr. Due.“

3. “Vi Carl Johan, af Guds Naade Konge til Sve-
rige og Norge, de Gothers og Venders; Gjøre vitterligt:

Overeensstemmende med Rigets Grundlov skulde Hans Kongelige Majestæt herved naadigst meddele det nu forsamlede Storthing Beretning om Rigets Tilstand og Bestyrelse i den Tid som er forløben siden Nationens Repræsentanter sidst vare samlede.

Norges Universitet har i det forløbne Tidsrum kunnet i enkelte Retninger udvide sin gavnlige Virksomhed, idet ikke blot de midlertidigen ved Dødsfald eller Entledigelse opstaaede Vacancer ere blevne erstattede paa en tilfredsstillende Maade, men tillige nogle nyoprettede Lærerposter, for hvilke Gager af foregaaende Storthing have været bevilgede, efterhaanden ere blevne besatte, saa at for Diebliffet kun een nylig ledigbleven Sæde henstaaer udisponeret.

Universitetets videnskabelige Samlinger ere fremdeles udvidede ved Hjælp af de dertil bevilgede Midler, og Myntcabinettet har desuden ved en særdeles værdifuld Gave fra en Privatmand i Christiania erholdt en betydelig Tilvært.

Af den til naturvidenskabelige Reiser i Fædrelandet bestemte Sum ere Understøttelser bevilgede overensstemmende med Niemedet, blandt Flere til Universitetets Lærere i Botanik og Mineralogie, hvilke derved have været satte istand til at fortsætte locale Undersøgelser, som med Hensyn til de Værker, de have under Arbeide over Fædrelandets Flora og Geologie, ere anseete af særdeles Bigtighed.

For Anvendelsen af det til Stipendier, i Analogie af Universitetsfundatsens § 48, af sidste Storthing bevilgede Beløb, stort 1000 Spd. aarlig, ere reglementariske Bestemmelser blevne fastsatte og Stipendiernes Uddeling derefter foretaget af det akademiske Collegium, der har anseet denne Foranstaltning af den Interesse for Universitetet, at der er Grund til at søge de dertil bevilgede Midler for Fremtiden forøgede.

I Overensstemmelse med den af 9de ordentlige Storthing bifaldte Plan er Opførelsen af nye Universitetsbygninger paa begyndt og Bygningsarbeidet saavidt fremskredet som Omstændighederne have tilladt det, under Tilsyn af en dertil udnævnt Commission, for hvis Medlemmer ligesom og for den antagne Architect de fornødne Instruxer ere udsærdigede.

Detaljerede Beregninger over, hvad der fremdeles, i Overensstemmelse med de forhen approberede Planer og almindelige Overflag, vil udfordres til dette Niemed, ville blive Storthinget meddeelte.

Det magnetiske Observatorium, hvortil af forrige Stor-

thing bevilgedes Midler, er fuldstændig opført og taget i Brug. Under Overtilsyn af Universitetets Lærer i Astronomie er til lige efter derom af den Kongelige storbritaniske Regjering fremsat Ønske, og til Sammenligning med Resultaterne af en paa Sammes Bekostning i 3 Aar udruster videnskabelig Expedition, blevet iværksat extraordinaire magnetiske Observationer. Da disse paaregnedes at skulle vedvare uafbrudt i den Tid, bemeldte Expedition endnu havde tilbage, og Sagen saaledes ikke taalte Udsættelse, hvis Hensigten skulde kunne opnaaes, ere de til disse Observationer fornødne Midler blevne bevilgede af Statscassens til tilfældige og uforudseede Udgifter disponerede Overflud.

Den oprettede Læreanstalt for Theologers practiske Dannelse har fortsat sin Virksomhed blot midlertidigen, idet Spørgsmaalet om denne Indretnings faste Organisation eller mulige Forandringer ved Samme er blevet sat i Forbindelse med den indledede almindelige Revision af Underviisningsvæsenet.

Under den vedvarende Forøgelse af Concurrencen i alle Embedsfag fremmes idethele et grundigere Studium og en mere udbredt Videnskabelighed.

De til Videnskabsmænds og Kunstneres Reiser i Udland det bevilgede Summer ere blevne tildeelte en Student som Mathematiker, en juridisk Candidat, der efter fuldendt Reise er bleven ansat som Lector ved Universitetet, 2de af Universitetets Lærere, nemlig Professoren i Astronomie og Lectoren i Chemie, den ved Universitetets zoologiske Cabinet ansatte Ammannensis, samt endelig en Historiemaler og en Landskabsmaler.

De lærde Skolers Stilling er i det Væsentlige den samme som i det nærmest foregaaende Tidsrum, idet enkelte af dem fremdeles kun have havt særdeles ringe Søgning, hvorfor passende Indskrænkninger deels allerede ere foretagne, deels paatænkte.

For at overveie Hensigtsmæssigheden af gennemgribende Forandringer i Underviisningsvæsenet, er en Commission nedsat, hvem det er paalagt at udarbeide en fuldstændig, ogsaa det technische Element omfattende, Plan til det hele Underviisningsvæsens Organisation. Foreløbige Udkast til forskjellige Lovbestemmelser i denne Materie ere udarbejdede og tildeels ved Trykken bekendtgjorte, men endnu ikke tagne under Commissionens endelige Behandling.

Med Udviklingen af Almueskolevæsenet, angaaende hvis Tilstand overalt i Riget i de senere Aar fuldstændige Oplys-

ninger ere indhentede og samlede i trykte tabellariske Oversigter over denne og flere Grene af den offentlige Underviisning, gaaer det fremdeles fremad, uagtet der endnu tildeels møder de samme Hindringer som forhen.

Antallet af faste Almueskoler paa Landet, der i 1837 var 200, fandtes i 1840 at være steget til 225, medens Omgangs- skoledistricterne til de samme Tidspuncter udgjorde respectivt 1841 og 1907.

Af Oplysningsvæsenets Fond ere Understøttelser tilstaaede, hvor de ved Lovene foreskrevne Betingelser have været tilstede.

Den i Klæboe Præstegjeld for Trondhjems Stift midlertidigen oprettede Lærestalt for vordende Kirkesangere og Skolelærere er bleven fast organiseret og Opførelsen af Bygninger paabegyndt. Saavel dette som de øvrige deels faste, deels endnu kun paa Prøve oprettede Seminarier for de forskjellige Stifter virke idethede heldigen til deres Bestemmelse under en stadigt tiltagende Søgning. Antallet af de ved samtlige disse Lærestalter værende Alumner udgjorde i forrige Aar omtrent 140.

Flere Skrifter sigtende til Almueoplysningens og almindelig Videnskabeligheds Fremme ere deels ved Laan eller Bidrag af Oplysningsvæsenets Fond blevne udgivne, deels ved Indkjøb af Exemplarer til Uddeling paa hensigtsmæssig Maade understøttede.

Til Forbedring af Kirkemusiken, som ikke blot af Bigtighed for Gudstjenesten, men ogsaa i andre Henseender indvirkende paa den almindelige Dannelselse, er der fremdeles, væsentlig ved Hjælp af Oplysningsvæsenets Fond, truffet forskjellige Foranstaltninger, der baade allerede have havt og for Fremtiden love heldige Resultater.

Foruden den i Hans Majestæts naadigste Beretning til Ode ordentlige Storting ommeldte Understøttelse af Oplysningsvæsenets Fond, som til Oplysnings og Civilisations Fremme blandt Lapperne blev tilstaaet den Mand, der har ofret sine Bestræbelser for dette Formaal, er der af samme Fond bevilget ham et yderligere Tilskud saavel til videre Fortsættelse af hans Virksomhed for denne Folkestamme gjennem et længere Tidrum, som for at besørge de af ham forfattede lappiske Skrifter udgivne i Trykken og hensigtsmæssigen fordeelte.

Tegne- og Kunstskolen i Christiania, der har erholdt et nyt Reglement, har fremdeles udviklet en heldig Virksomhed og

dens stedse tiltagende Søgning gjør en Udvidelse af samme mere og mere ønskelig.

Den i Forbindelse med Skolen satte Kunst- og Maleri-samling, hvortil der paa bestemte Tider er aabnet Publicum Udgang i et midlertidigen overladt Locale i den nye Kongebolig, er stadigen bleven forsøgt, forsaavidt de bevilgede Midler have tilladt det.

Døvsomme-Institutet i Trondhjem har fortsat dets Virksomhed. Ogsaa for denne Indretning er en til Tidens Forbringer svarende Reorganisation paatænkt, hvortil Forberedelser tildeels allerede ere indledede.

Det i foregaaende naadigste Beretninger ommeldte Forslag til en Lov om Fattigvæsenet har fremdeles været under Overveielse, og udførlige Oplysninger ere blevne erhvervede saavel om denne Lovgivningsgreens Udvikling i andre Lande, som om Fattigvæsenets nuværende Tilstand i Norges forskjellige Egne, ligesom ogsaa en geistlig Embedsmand har erholdt offentlig Understøttelse til under en Reise i Udlandet at indhente Kundskab om flere Fattigvæsenet vedrørende Gjenstande.

Det her omhandlede høist vigtige og i saa mange Forholde indgribende Lovarbeides Fuldførelse har imidlertid henstaaet efter Resultaterne af de nysberørte Foranstaltninger og idethale af de samme Hensyn, der i det nærmest foregaaende Tidrum bevirkede dets Udsættelse, nemlig indtil de nye Communalinstitutioner i noget længere Tid have været i Virksomhed og Sagen da kan forelægges Communerne Foresatte til Betænkning med Forventning om et større Udbytte af deres vundne Erfaring.

Antallet af de efterhaanden i Rigets forskjellige Kjøbstæder og Landdistricter oprettede Sparebanker, hvis Planer ere blevne lovmæssigen approberede, har været i stadigt Tiltagende.

At det med Salget af det beneficerede Gods fremdeles er gaaet jevnt fremad, vil erfares af de ved seneste Aars Regnskaber for Oplysningsvæsenets Fond fremlagte specielle Forklaringer.

De aarligen indkommende temmelig betydelige Summer satte Fondet istand til at virke gavnligt som Laaneinstitut og blandt Andet er den Communerne ved Lov af 23de April 1839 givne Udgang til Laan af Oplysningsvæsenets Capitalfonds Midler jevnlig bleven benyttet, idet et Laanebeløb af over 60,000 Spd. er blevet udbetalt, foruden at flere bevilgede Summer endnu ikke ere afhentede.

Regnskaber over Salget af beneficeret Gods og Oplysningsvæsenets Fonds Indtægter og Udgifter ere aflagte og Statsrevisionen tilstillede indtil Udgangen af Aaret 1840.

Efter Regnskabet for sidstnævnte Aar udgjorde Oplysningsvæsenets stigende Fonds (Capitalfonds)

Beholdning	957,658 Spd. 19 ß.
samt en deels ved Salg af beneficeret Gods og deels ved Udlaan af indbetalte Kjøbesummer til Kornrente overgaaet Capital, stor	368,548 — 74 ;
	eller ialt 1,326,206 Spd. 93 ß.

Af de i Aaret 1840 indvundne Renter tilfalde Universitetet 14,177 Spd. 109 ß., og Understøttelsesfondet 28,355 Spd. 97 ß.

Dette Fond havde ved samme Aars Udgang en Beholdning af 46,828 Spd. 45 ß., hvorpaa imidlertid som Gjæld hvilede uafhængede Bidrag med Videre til et Beløb af omtrent 4,700 Spd. og isøvrigt som Forskud indestod 25,038 Spd. 98 ß., hvilke for en stor Deel ville komme til at gaae til en delig Udgift, saa at den egentlige Beholdning eller Overskud kun var omtrent 17,000 Spd. Dette Overskud var imidlertid ikke in cassa ved Regnskabets Slutning, hvorimod samme forstørstedelen var indbefattet i Fondets udestaaende Restancer.

Sundhedstilstanden i Riget har i det forløbne Tidsrum idethele taget været god.

Evende videnskabelig dannede Læger ere tilstaaede Reiserstipendier for i Udlandet at gjøre sig bekjendte med den sædalske Sygdoms og andre ondartede Hudsygdommes hensigtsmæssigste Behandling med Videre, ligesom der ved St. Jørgens Hospital i Bergen for offentlig Regning ere anstillede Undersøgelser og Jagttagelser betræffende den førstnævnte Sygdom.

Den i Anledning af den sædalske Sygdom og Radesygen naadigst nedsatte Commission har endt sine Arbeider og Resultatet heraf vil blive Stortinget forelagt.

Det Ode ordentlige Storting naadigst forelagte Forslag til en ny Lov om Forbrydelser er paany bleven gennemgaaet med særdeles Hensyn til de Puncter, hvori den af Stortinget fattede Beslutning derfra var afvigende og vil dette vigtige Lovgivningsarbeide atter blive undergivet Stortingets fornøiede Overveielse og Granskning.

Med Udarbeidelsen af Udkastet til en ny Militair-Lovgivning er Skredet betydelig fremad, saaledes at dette Lovarbeide, saafremt ikke uforudseelige Hindringer skulle indtræffe, med Sikkerhed vil kunne ventes tilendebragt saa betimeligt, at det kan blive gjort til Gjenstand for næste Storthings Behandling.

Udkastet til en ny almindelig Proceslovgivning nærmer sig ogsaa dets Tilendebringelse.

Til at ordne en fuldstændig Revision af de en ny Civillovgivning vedkommende Arbeider har der ei heller i de sidst forløbne 3 Aar været Anledning, men ligesom dette efter Proceslovarbeidets Stilling ikke har været af nogen paatrængende Nødvendighed, saaledes vil Hans Majestæt fremdeles have sin Opmærksomhed henvendt paa denne Sag og derom afgive de fornødne Bestemmelser saasnart Omstændighederne maatte tillade det.

Vigtigheden af at Creditlovgivningen og de dermed i Forbindelse staaende Dele af Proceslovgivningen snarest muligt undergaaer en Reform, hvortil Trangen i de senere Aar er bleven alt mere og mere følelig, har bevæget Hans Majestæt til at befale udarbeidet særskilt Forslag til en ny Lov om denne Gjenstand, hvilket, om muligt, vil blive nærværende Storthing forelagt.

Lovgivningen om Skydsvæsenet og om Veivæsenet har været undergivet Revision af særskilte dertil naadigst anordnede Commissioner, hvis nylig tilendebragte Arbeider forhaabentlig ville kunne komme under Storthingets Behandling.

Den i sin Tid til at afgive Betænkning om Straffeanstalternes forbedrede Indretning naadigst nedsatte Commission har i forrige Aar tilendebragt dens Hverv, hvis Resultater gennem Trykken har været gjort til Gjenstand for offentlig Bedømmelse. Angaaende denne vigtige Sag vil Storthinget erholde nærmere naadigst Meddelelse.

De nuhavende ufuldkomne og mangelfulde Strafindretninger have været benyttede saa godt som Omstændighederne have tilladt det: og har Fangernes stedse stigende Antal samt Banskeligheden af at skaffe dem tilstrækkelig og passende Syssel sættelse gjort det uomgængelig fornødent at foretage adskillige ikke ubetydelige Udvidelser af Localerne. Ligeledes er der truffen forskjellige Foranstaltninger til at undergive Fangerne et stadigere og speciellere geistligt Tilsyn og derved at virke til deres moralske og religiøse Forbedring.

Hans Majestæt har fremdeles ved Hjælp af de Midler,

som Loven angaaende Veivæsenet af 28 Juli 1824 § 2 anviser, søgt ved Anlæg af nyttige Veie at fremme den indre Kjørelse og Samfærse, og er herved tillige bleven taget saa meget Hensyn, som Omstændighederne forøvrigt have tilladt, til paa denne Maade at skaffe den arbejdende Classe Udgang til Fortjeneste, og saaledes at see afhjulpet for nogen Deel den Trang, som efter flere uheldige Aaringer i mange Districter har været almindelig og følelig. Det for Christianssands Stift saa vigtige Veianlæg gennem Listers Fogderie er nu sin Fulde endelse nær; det Samme er Tilfældet med Veiens Fortsættelse gennem Stavanger Amt forsaavidt angaaer Strækningerne fra dette Amts Grændser til Moy samt fra Hellelands Postaaner om Egersund til Gjermestad; og til Oparbejdelse af en ny Veie gennem den mellemliggende Strækning er nylig det fornødne Tilskud bleven bevilget.

Gjennem den saakaldte Sætersdal er et Veianlæg under Arbejde, der allerede er temmelig vidt avanceret, og ved hvilket et betydeligt Opland vil erholde en let og beqvem Forbindelse med Christianssand, til hvis Opkomst det saaledes forhaabentlig ikke lidet vil bidrage. Veianlægget fra Kongsberg over Medheien til Tinnebroe er fuldbendt; hvorimod der endnu arbejdes paa Veianlægget mellem Brunkebjerg Kirke og Sugaarden. Disse 2de Veianlæg ville efter anstillede Localundersøgelser forhaabentlig kunne uden altfor store Vanskeligheder fortsættes til et Sted ved Søen i Søndre Bergenshuus eller i Stavanger Amt, hvilket vil være af særdeles Vigtighed for Samfærselelsen mellem disse Districter. Ved Anlægget af en ny Veie gennem Hemsedal, hvilken i indeværende Aar kan ventes fuldført, vil erholdes en let Forbindelse mellem Hallingdalen og de tilgrændsende Bygder i Bergens Stift, ligesom paa denne Maade den længere og besværligere Veie fra Østlandet gennem Balders og over Filefjeld til Bergen vil kunne undgaaes.

Til Oparbejdelse af en Hovedvei gennem Fosens Fogderie, hvilket District hidtil saagodtsom aldeles har savnet en ordentlig Communication, er det fornødne Bidrag bevilget, og Veien er nu under Arbejde.

I de sidst forløbne Aar har Høstens Udfald paa enkelte mindre Districter nær, været tilfredsstillende og har ikke paafrævet nogen extraordinair Foranstaltning. De sidste heldige Aar have ogsaa sat de Districter, der haardest vare rammede af de tidligere Aar og som paa Grund heraf have i sin Tid erholdt Laan af Statscassen, istand til at tilbagebetale samme

for den største Deel. Da Landmandens velgrundede Haab om en rig Høst ofte tilintetgjøres ved mislig Indbjergning, har Hans Majestæt ladet en af Selskabet for Norges Vel forfattet Beskrivelse over finske Korntørrehouse med Lærskelaave ledsaget af Anviisning om hvorledes de bør bygges, ildes og benyttes, trykke og uddele.

Fiskerierne have været drevne med afvejlende Held. Vaar: sildefiskeriet har idethele taget slaaet godt til, i hvilken Henseende bemærkes, at Udsørselen af Sild efter et Middeltal for Aarene 1838, 1839 og 1840 har udgjort aarlig omtrent 479,000 Tønder, af tør og røget Fisk 773,000 Boger, af Klipfisk 607,000 Boger og af Tran 41,000 Tønder.

For at tilveiebringe deels hidtil manglende Regler, deels hensigtsmæssigere Lovbestemmelser ere i Aaret 1840 tvende Commissioner naadigst blevne nedsatte, af hvilke det er overdraget den ene at udarbejde Forslag til en Lov om Lofods: Fiskeriet, og den anden at udarbejde Lov om Fiskerierne i Almindelighed. Fra denne sidste Commission er der indkommet et Forslag til en Lov om Ophævelsen af Fisketienden, hvilket dog endda ikke er modent til Forelæggelse for Nationens Repræsentanter. Efter underdanigst Andragende fra vedkommende Formandskab med Flere, har Hans Majestæt fundet det hensigtsmæssigt ved provisorisk Anordning af 6te Mai 1840 at udvide de i Forordningen af 21de December 1792 indeholdende Bestemmelser om Sildefiskeriet i Fosens Fogderie til ogsaa at gjælde for Guulosen i Strinde og Selboe Fogderie, hvilken Anordning vil blive Storthinget forelagt.

Kongsberg Sølvværk har i de sidst forløbne 3 Aar afgivet omtrent 86,000 Mark fint Sølv, hvorefter Overskuddet, der kommer til Indtægt for Statscassen, omtrent vil blive 545,000 Spd. Udsigterne ere fremdeles lovende. Den befalede aarlige Oversigt over Sølvværkets Drift og alt hvad der med staaer i Forbindelse, vil blive Storthinget forelagt i Forbindelse med Hans Majestæts naadigste Proposition angaaende Sølvværkets fremtidige Drift.

For at bevare nogle for Sølvværket vigtige Rettigheder, har Hans Majestæt fundet det hensigtsmæssigt at udgive en provisorisk Anordning af 17de August 1839.

Udsørselen af Jern og Kobber har efter et Middeltal for Aarene 1838, 1839 og 1840 været af Jern 13,000 Skpd. og af Kobber 3,500 Skpd. aarlig.

Der er i den senere Tid anlagt flere nye Kobberværker,

nemlig det saakaldte Vinorens i Nummedals og Sandsværd's Fogderie, paa Akeren i Nordmørs Fogderie og paa Gaarden Batneffjord i Lofoden.

Ligesom der ved det vigtige Kaafjords Kobberværk ved Alten bruges Steenful ved Kobbersmeltehytten, saaledes synes ogsaa dette Material at blive det almindelige, hvorfor og de nyere Smeltehytter, hvor dertil er Anledning, anlægges ved Fjordene istedetfor forhen i Skovdistricterne, og maa denne Brug af Steenful istedetfor Trækul ansees fordeeltig til Forbyggelse af Skovenes fortsatte Udælgelse.

Et af en naadigst nedsat Commission udarbejdet Udkast til en ny Lov om Bergværksdriften vil blive Storthinget forelagt og i dette Forslag vil ogsaa det Fornødne med Hensyn til ovennævnte provisoriske Anordning findes indtaget.

Hans Majestæt har ved dertil naadigst nedsatte Commissioner ladet tage under Overveielse hvilke Bestemmelser det maatte ansees tjenligt at fastsætte saavel med Hensyn til Afgift af Bergværksdriften som af Brændeviinsbrænden, og vil vedkommende Commissioners angaaende begge disse Gjenstande udarbejdede Forslage blive Storthinget forelagte.

Uagtet Skovdriften og den dermed i Forbindelse staaende Udførsel af Trælast fremdeles er i Tiltagende, da Trælast-Udførselen efter et Middeltal for Aarene 1838, 1839 og 1840 oversteeg 260,000 Trælastlæster aarlig, imedens den i de nærmest foregaaende 3 Aar var omtrent 230,000 Læster aarlig, have dog Conjuncturerne for Trælastens Affætning ikke i de senere Aar været heldige. I Betragtning heraf har Hans Majestæt fundet det tjenligt ved provisoriske Anordninger af 27de Februar og 16de November 1841 indtil videre at nedsætte Udførselstolden af Trælast, ligesom Hans Majestæt ogsaa saavel med Hensyn til de nærværende mindre heldige Conjuncturer, hvorunder den heromhandlede Næringsvei lider, som for at ophjælpe Skovdriften i de Egne af Riget, hvor Skovbruget er af største Vigtighed, har naadigst tilstaaet nogle i Elverum, Namodt og Storelvedalens Thinglaug i Søndre Østerdalen stiftede Lommerforeninger Laan af Statscassen, som et Forsøg paa ved dette Middel at sætte Bedkommende istand til at undgaae Hugning af Lommer til Afhændelse til ufordeeltig Priis.

Ved den hydrographiske Opmaaling er Detaillemaalningen af Rigets Kyststrækning indtil Jacobs-Elven ved den russiske Grændse med Undtagelse af Laxe- og Porsanger-Fjorden bleven

fuldført. Det tilbagestaaende Arbeide kan ventes at blive til: endebragt i indeværende Aars Sommer.

Til at undersøge og paa Kart anwise de Fiskegrunde imellem Nordfyn og Jacobs-Elven, paa hvilke det under visse Betingelser er tilladt Russerne at drive Fiske- ere fornødne Foranstaltninger søiede.

Af Kystkarterne er det 5te udkommet; det 6te er snart færdigt.

Ved den topographiske Opmaaling er Trianguleringen so: retaget mod Grændsen af Bergens Stift, i en Deel af Chri: stians og Budskeruds Amter, og er en Strækning af omtrent 30 norske □ Mile i de vestligste Tracter af Christians Amt blevne opmaalte en detaille og Beskrivelse dertil forfattet. Fortsættelsen af de af Private hidtil udgivne Amtskarter, som Hans Majestæt har bestemt fremtidigten at skulle foregaae paa Statscassens Regning, er paabegyndt med Christians Amts sydlige Deel.

Fra den i Aaret 1838 nedsatte Commission til at udar: beide en ny og fuldstændig Lov om Handelen, er et Lovudkast afgivet, der vil blive Storthinget forelagt. Da imidlertid en: felte Bestemmelser vedkommende Handelen, isærdeleshed angaa: ende større Frihed i Handelen med Nødvendigheds: Varer paa Landet, er anseet saa paatrængende, at det ei kunde være ønske: ligt; at hermed udstod indtil Commissionen havde tilendebragt dens Hverv i det Hele, har Hans Majestæt derom under 15de Juli 1840 ladet udkomme en provisorisk Anordning. Bestem: melser, der i det Væsentligste ere overeensstemmende med denne Anordning, ere indtagne i formeldte almindelige Lovudkast.

Efterat Grændserne for den ved Lov af 9de August 1839 igjenoprettede Kjøbstad Carpsborg ere blevne affrukne og naa: digst approberede, er en ny Virksomhed begyndt paa Stedet. Da dette i Begyndelsen savnede de til den befalede Handels: Examen's Afholdelse fornødne Examinatorer m. m., fandt Hans Majestæt det fornødent ved provisorisk Anordning af 11te Au: gust 1840 at afgive Bestemmelse med Hensyn til hvor de kunne underkaste sig denne Examen, der attraaede derstedes at nedsætte sig som Kjøbmænd. Efter de i ovennævnte alminde: lige Lovforslag om Handelen indeholdte Bestemmelser vil det imidlertid være ufornødent herom at fremsætte noget Lovforslag for Storthinget.

Til Fremme af Handelsrørelsen og for at lette Rigets Indvaanere saavel Affætning af deres Producter som Indkjøb

af deres Nødvendigheds:Varer, har Hans Majestæts Opmærksomhed fremdeles været henvendt paa Undersøgelse af de Puncter, som i den nævnte Henseende antages at have en heldig Beliggenhed, og som enten med Hensyn til deres Afstand fra ældre Kjøbstæder eller paa Grund af Omegnens Rigdom paa Udførsels:Producter kunne gjøre sig grundet Haab om Tilstaaelse af Handelsret. Fra de forskjellige af sag: og localkyndige Mænd bestaaende Commissioner, som i denne Anledning have været nedsatte, ere Indstillinger indkomne, hvorefter Hans Majestæt vil lade Storthinget forelægge de Lovforslag, som derved maatte foranlediges.

I Henhold til Lov om Haandværksdriften af 15de Juli 1839 har Hans Majestæt naadigst afgivet Bestemmelser for, hvori Mesterprøve i de forskjellige Haandværk, ved hvilke denne er brugelig, samt Svendep prøve i de Haandværk, som endnu ere Laug undergivne, skulle bestaae, hvilke Bestemmelser ved en Kongelig Placat ere bragte til almindelig Kundskab.

Hvor Omstændighederne have tilladt Saadant ere Omreguleringer fremdeles foretagne for at hæve de af Uoverensstemmelser mellem den verdslige og geistlige Inddeling flydende Ulemper.

For at afhjælpe de Misligheder, der ere en Følge af Agershuus Stifts store Udstrækning og navnlig af at Embedsforretningerne for de Embeder, der umiddelbar staae i Forbindelse med hele dette Stift, i den Grad ere tiltagne, at de for vedkommende Embedsmænd ikke længere ere overkommelige, vil Hans Majestæt lade Storthinget forelægge et Udkast til en Lov om dette Stifts Deling, saavel i verdslig som geistlig Henseende i tvende Stifter.

Til Handelens og Skibsfartens Fremme har Hans Majestæt indgaaet en Convention med Kirkestaten samt Handels-, Skibsfarts- og Venskabs:Tractater med den ottomanniske Port, Kongeriget Sardinien, med Republiken Venezuela og med de frie Hansestæder Hamburg og Bremen, samtlige byggede paa Reciprocitet i Forholdene mellem de contraherende Magter.

Hans Majestæt har, ligesom en anden fremmed Magt, for at tilveiebringe med Hensyn til Farten gennem Drefund og Afgifterne sammesteds en skyndsommere Behandling og sjerne Vilkaarlighed, grundet paa Mangel af hensigtsmæssige Bestemmelser, forenet sig med Kongen af Danmark om bestemte Regler, der for et vist Tidrum ere antagne.

Til Beskyttelse for og Vedligeholdelse af de i Finmarken

nomadiserende Lapper har Hans Majestæt anseet det ønskeligt, at der kunde blive foretaget en Deel Tillæg til og Forandringer i den under $\frac{7}{18}$ de October 1751 afsluttede Grøndse: Convention, der tillige indeholder Bestemmelser om den for Lappernes Existence vigtige Betsret. Hans Majestæt har til den Ende ved særskilt Befuldmægtigede med den Keiserlig russiske Regjering ladet indlede Underhandlinger, hvilke imidlertid ikke have ført til det forønskede Resultat.

Til fuldstændige Oplysninger angaaende Nærings- og Handelsforholdene imellem de nordligste Dele af Norge og Rusland har Hans Majestæt ladet de nævnte Districter bereise af en med Forholdene i disse nordlige Egne af Riget allerede tidligere bekjendt Mand, fra hvem en underdanigst Indberetning forventes.

Det statistiske Tabelvæsen har fortsat dets Virksomhed og ere i de sidst forløbne 3 Aar foruden flere vigtige Tabeller, der som Bilag ville medfølge de under Arbeide værende Beretninger fra de civile Overøvrigheder om Rigets oeconomiske Tilstand i de 5 Aar fra 1836 til 1840, tillige fuldstændige og detaillerede Tabeller over Rigets Skibsfart med og paa Udlandet i Aarene fra 1836 til 1840 inclusive, samt over de til og fra Riget ind- og udførte Varer af ethvert Slags i Aarene 1836, 1838, 1839 og 1840 udarbejdede, og har Hans Majestæt af disse Tabeller ladet de for Aaret 1838 udgive i Trykken, hvoraf Exemplarer ville blive Storthinget tilstillede.

Til Communicationens Fremme ere for Statscassens Regning ugentlige Postgange blevne oprettede gennem Rakke- stads Fogderie samt en Deel af de Egne i Sogn og Nordfjord, hvor Post for Statens Regning ei før har været indrettet.

Det i norsk Svinesund i Aaret 1839 oprettede midlertidige Postcontoir for Expeditionen af Rigets udenrigske Post, hvilken Expedition forhen skeede ved Frederikshalds Postcontoir, er formedelst den Tid, som spares ved at undgaae Udenrigspostens Befordring indom Frederikshald, befundet hensigtsmæssigt, af hvilken Aarsag bemeldte Postexpedition fremdeles vil foregaae ved norsk Svinesund, hvor en Postmester nu er ansat.

Til Handelscorrespondencens Fremme har derhos været aabnet Afgang til Forsendelse af Breve over Christianssand og Hull med tvende engelske Dampfartøier, der i de 2 sidste Aar efter derom afsluttet Contract mellem det svenske Postvæ:

sen og bemeldte Dampfartøiers Tjere, have været i regelmæssig Fart een Gang ugentlig i 8 Maaneder aarlig mellem Hull, Christianssand og Gothenborg, hvilken Anledning til hurtigere Correspondence har været meget benyttet. Brevforsendelse paa denne Maade vil ogsaa finde Sted i dette Aar.

Det Dampfartøi, hvortil forrige Storthing bevilgede Midler, er bleven anskaffet fra Sverige og uagtet Fartøiet er af 20 Hestes større Kraft end paaregnet, er dog ikke den til Anskaffelsen bevilgede Sum medgaaet. Dette Dampfartøi har allerede udført 2de Toure mellem Christianssand og Trondhjem, og er befundet i enhver Henseende forsvarligt og tjenligt til Bestemmelsen. Dampskibsfartens gavnlige Indflydelse paa mangehaande Forhold er almindeligen erkjendt, og ligesom den allerede i flere Aar stedfundne Dampskibsfart mellem Stederne i det Søndenfjeldske af Riget og til og fra Gothenborg og Kjøbenhavn fremdeles har fundet Sted saavel som Farten mellem Trondhjem og Finmarken, saaledes har der ogsaa i forrige Aar med Marinens til Postvæsenets Tjeneste afgivne Dampfartøi fundet regelmæssig Fart Sted til og fra Christianssand og Trondhjem samt mellemliggende Steder. Uagtet de Udgifter, der have været forbundne med de saaledes ved Postvæsenet iværksatte Forbedringer og Udvidelser ikke have været ubetydelige, har dog den Indtægt, Postvæsenet har kastet af sig, ikke alene været tilstrækkelig til at afholde Omkostningerne, men endog givet noget Overskud.

Den ordinære Brandcontingent har i Aarene 1839, 1840 og 1841 været erlagt efter Placat af 18de Januar 1839 af Kjøbstadsbygninger 30 Skilling og af Landbygninger med 15 Skilling aarlig af hvert forsikret 100 Spd. Uagtet Brandcassen havde at udrede en Erstatningssum for en Arendals Bye i Aaret 1840 overgaaet Ildbrand af omtrent 43,000 Spd., havde Indretningen dog ved bemeldte Aars Udgang nogen Beholdning, der ei udfordredes til at dække de samme paahvilende Udtællinger. Den betydelige Ildbrand, der under 24de April 1841 overgik Trondhjems Bye og som tilintetgjorde samt beskadigede 371 Huse og Gaarde, assurerede for omtrent 571,000 Spd., har imidlertid gjort Udredelsen af en extraordinair Contingent nødvendig. Denne kan idethele ansættes til omtrent 3 pCto. af Kjøb- og Ladesteders Assurance-sum og til 1½ pCto. af Landbygningers Assurance-sum. Efter den Henstand med Tilbagebetalingen af de Summer, Statscassen har forskudt eller vil komme til at forskyde til Dækkelse af de

i Anledning af Brandskaden i Trondhjem udfordrende Summer, som Hans Majestæt naadigst vil foreslaae for Storthinget, vil den extraordinaire Brandcontingent blive fordeelt paa 6 Aar. I Tillid hertil har Hans Majestæt ved Placat af 19de Juni 1841 bestemt at den heromhandlede extraordinaire Contingent for de to halvaarige Brandcontingent-Terminer, der forfalde forinden nogen Storthingsbeslutning kan erholdes, skal udlignes. De Brandlidte i Trondhjem have allerede i Afdrag paa den dem tilkommende Erstatningssum erholdt udbetalt 370,000 Spd. For at lette Trondhjems Byes brandlidte Huuseiere Opførelsen af de afbrændte Bygninger har Hans Majestæt ved provisorisk Anordning af 11te Mai 1841 for en Tid ophævet Indførsels-Tolden af Tag- og Muursteen samt Spiger, som til Trondhjem indføres fra Udlandet til Opbyggelse af de der ved bemeldte Jldsvaade ødelagte Bygninger. Ligeledes har Hans Majestæt ved provisorisk Anordning af 19de Juni 1841 afgivet nærmere Forskrifter, som hidtil have været savnede, angaaende Bygningsvæsenet i denne Bye, sigtende til at tilveiebringe større Sikkerhed mod Jldsvaade, samt mere Orden og Regelmæssighed ved dens Bebyggelse. Bygningsarbeidet i bemeldte Bye er skredet rask fremad, saaledes, at Antallet af Brandtomter, som under 31te December 1841 igjen vare forsynede med Bygninger, udgjorde 175 og at der af de opførte Baaningsbygninger vare færdige til Beboelse 147.

For at tilveiebringe deels hidtil manglende Regler, deels hensigtsmæssigere Lovbestemmelser for Brandforsikrings-Indretningen, har Hans Majestæt nedsat en Commission, hvis udarbejdede Forslag er indkommet til naadigst Overveielse.

Forsikringssummen af samtlige i Brandcassen assurerede Bygninger udgjorde den 30te Juni 1841 for Kjøbstæderne henved 17½ Million Spd. og for Ladestederne og Landdistricterne noget over 9 Millioner Spd. Fra Udgangen af Aaret 1837 eller i 3½ Aar er der skeet en Forøgelse for Kjøbstædernes Vedkommende af 1½ Million Spd. og for Ladestederne samt Landet af 2 Millioner Speciedaler.

Den Brandforsikrings-Indretning for Løsøre-Effecter, der af Interessenter for privat Regning inden Riget er oprettet, bliver med Held benyttet, og Indretningerne til gjensidig Forsikring mod Søskade gaae paa flere Steder af Riget stadigen fremad.

Toldintraderne have i de sidst forløbne 3 Aar oversteget det paa Budgettet opførte med omtrent 975,000 Spd.

I Aaret 1839 indklarerede, som ankomne fra udenrigske Steder, ved samtlige norske Toldsteder 7,332 Fartøier med en Drægtighed af 279,000 Commercelæster, hvoraf de 3,996 Fartøier, drægtige circa 194,000 Commercelæster, vare Norske; i Aaret 1840 derimod indklarerede, som ligeledes ankomne fra Udlandet, ved samtlige Toldsteder tilsammen 7,707 Fartøier med en Drægtighed af 285,000 Commercelæster, hvoraf 4,520 Fartøier, drægtige 199,000 Commercelæster, vare Norske. I Aaret 1839 have omtrent 700 norske Fartøier med en Drægtighed af 70,000 Commercelæster indklareret i forskjellige udenrigske Havne, som ankomne dertil fra udenrigsk Sted med udenrigsk Ladning. Ved Udgangen af Aaret 1839 udgjorde Antallet af de i Norge hjemmehørende Fartøier 2,820, med en Drægtighed af 95,566 Commercelæster.

Til Handelens og Skibsfartens Fremme har det været nødvendigt paa forskjellige Steder i Riget at forøge Toldpersonalet, i hvilken Henseende bemærkes, at et Toldkammer er oprettet i Brevig.

Til Sværkættelsen af en i længere Tid paatænkt Revision af Toldlovgivningen og Toldtarifferne har der været nedsat en Commission, hvis Arbejde forsaavidt angaaer Tariffernes Revision er endt, og vil bemeldte Commissions i den Anledning afgivne Forslag og Indstilling blive lagt til Grund for den naadigste Proposition angaaende nye Toldtariffer, der vil blive Storthinget forelagt, hvorimod Commissionens Forslag til en ny Toldlov ikke saa tidligen som hiint Forslag om Beskatningen har kunnet tilendebringes.

De hos Skatteyderne udestaaende Restancer af de ordinaire Skatter have i de 3 Aar fra 31te December 1837 til samme Tid 1840 formindsket sig med omtrent 7,000 Spd. Den sidstnævnte Dato udestod 229,000 Spd. Aarsagen til at Skatterestancerne i bemeldte 3 Aar kun lidet ere formindskede maa fornemmelig tilskrives den Omstændighed, at Restancerne af Brændeviins Afgiften, der paa Grund af den siden 1ste Juli 1837 indførte nye Beskatnings-Maade af Brændeviins-Apparaterne nu ere betydelig større end forhen, i de senere Aar betydelig er steget især i flere Kjøbstæder.

Da der ikke paa forrige Storthing blev fattet nogen Beslutning til Lov om Brændeviinsbrænden, som kunde blive forelagt Hans Majestæt til naadigst Sanction, har Høifstamme ladet denne Gjenstand drøfte ved en Commission, der har udarbejdet et Lovforslag, som vil blive Storthinget forelagt.

Den i Lov af 15de Juli 1839 for Banken indeholdte Bemyndigelse til efterhaanden at nedsætte Bankcoursen til 105 pCto. har Banken benyttet, og Bankcoursen har allerede i lang Tid staaet paa det laveste Punct, den ifølge fornævnte Lov kan naae. Siden omtrent Midten af Aaret 1841 har Børs-coursen ei været over pari, men meget hyppigere under samme. Som Følge heraf vil Storthinget blive forelagt Forslag til Lov, hvorefter Bankcoursen ophæves og Berling efter pari strax bestemmes.

Uf den ved Lov af 9de August 1839 til Cassation bestemte dansk-norske Sølvskillemynt er ifølge Hans Majestæts Placat af 14de December 1840 bleven for Statscassens Regning indverlet samtlige Eensfillinger, af Fivesfillinger de, der ere ældre end Aaret 1767, og af Tosfillinger de, der ere ældre end Aaret 1670, og er dertil anvendt omtrent 150,000 Spd. af Statscassens Midler. De inddragne Mynter ville blive anvendte til Udmyntning af ny Skillemynt.

Den nye Myntindretning paa Kongsberg er nu saavidt avanceret, at Bygningerne for største Delen ere færdige og de til Sølvskillemynt-Udmyntningen nødvendige Maskiner anskaffede, saaledes at Myntning med det Første antages at kunne foregaae. De til Myntning af grov Courant fornødne Maskiner blive først færdige i Løbet af indeværende Sommer.

Statscassens Beholdning, der ved Udgangen af Aaret 1838 udgjorde 1,710,000 Spd., deels Sølv deels Sedler, udgjorde ved Udgangen af Aaret 1841: 1,496,000 Spd. Uf denne Statscassens Beholdning er 350,000 Spd. afleveret til Banken til Forrentning, 660,000 Spd. gjorde frugtbringende gennem Disconteringscommissionerne, 78,000 Spd. ere anbragte i Statsobligationer, 76,000 Spd. beroende til Disposition hos Handelshuse, samt 72,000 Spd. beroende i Berler. Til at formindske Beholdningen har fornemmelig bidraget den Omstændighed, at Statscassen af dens Beholdning har forskudt Brandcassen 305,000 Spd. i Anledning af den Trondhjems Bye overgaaede betydelige Jldsvaade.

Statscassens udestaaende Fordringer, som ved Udgangen af Aaret 1838 var 2,068,000 Spd. deels Sølv deels Sedler, udgjorde ved Udgangen af Aaret 1841: 1,793,000 Spd. Forskjellen hidrører hovedsageligen fra at de i Aaret 1838 til Korntrængens Afhjælpning udlaaente 170,000 Spd. ere som ovenfor anført for den største Delen nu tilbagebetalte.

Statscassens synkende Fond, der efter Hans Majestæts

naadigste Beretning til 9de ordentlige Storthing udgjorde omtrent 88,000 Spd., er fremdeles bleven forøget ved at lade Renterne af Fondets Obligationer anvendes til Indkjøb af andre Obligationer, saa at Fondet ved Udgangen af Aaret 1841 var Eier af omtrent 95,000 Spd.

Rigets Statsgjeld, som ved Udgangen af Aaret 1838 var 3,072,000 Spd. deels Sølv deels Sedler, er i de sidst forløbne 3 Aar hovedsageligen i Medhold af de eksisterende Amortisationsplaner formindsket med 254,000 Spd.

Efterat det forrige Storthing forelagte Udkast til en almindelig Lov om Børnepligten og Sessionsvæsenet, paa Grund af Sagens særdeles Vigtighed og Vanskelighed, paany var taget under Behandling og Overveielse, opstod Spørgsmaal, om ikke samme burde undergaae væsentlige Forandringer, sigtende fornemmeligen til Ophævelse af hvervede Tropper, Garnisonstjenestens Udførelse ved Udskræve under disses Uddannelse i Garnisonerne, Indskrænkning i Tjenestetiden og en almindeligere Udøvelse af Børnepligten, saaledes at det mindst mulige Antal Individier fritages for denne, — Alt med stadigt Hensyn til Grundlovens 109de §. Hans Majestæt har derfor fundet det nødvendigt at paadrage Lovcommissionen i Forening med nogle flere, bemeldte Commission tilforordnede kyndige Mænd, yderligere at drøfte denne Sag og at udarbejde et nyt Forslag til en fuldstændig Lov om fornævnte Gjenstande.

Saa ønskeligt det end havde været at Udkastet til den her omhandlede saa vigtige Lovgivning havde kunnet blive nærværende Storthing at forelægge, er dertil dog nu ei længere nogen Udfigt forhaanden.

Den i Loven af 22de Juli 1833 omhandlede militaire Quarteer-, Lægs- og Rodeinddeling er tilendebragt og de dertil udarbejdede Planer af Hans Majestæt approberede.

Den militaire Høviskoles saavelsom Krigsskolens Virksomhed er med Held fortsat.

Central-Commissionen for Norges Befæstningsvæsen er skredet fremad med det den overdragne vigtige Arbeide. Den har forfattet en generel Plan for Rigets Befæstningsvæsen, hvilken tør haabes at ville afgive et væsentligt Bidrag til, at dette i Tiden kan blive ordnet efter rigtige Principer og paa en for Rigets Selvstændighed betryggende Maade. Planen er nu gennem Trykken undergivet Almeenhedens Bedømmelse.

Baabensfabrikken paa Kongsberg er holdt i uafbrudt Drift og endeel Forbedringer ved Sammes Maskinerie indførte. Den

er med Hensyn til dens Fabricaters Godhed gaaet betydeligen fremad. I de sidst forløbne 3 Aar er ved Fabrikken forarbejdet omtrent 2,400 Geværer og endeel Pistoler og Sabler til Artilleriet og Cavalleriet, hvilke Waaben have i Behold i Arsenalerne. Den har derhos i de sidste 2 Aar hovedsageligen været beskæftiget med Istandsættelsen af gamle Geværer, ligesom der for Tiden arbejdes paa den af Hans Majestæt befalede Forandring med Geværerne, saaledes at disse vorde forsynede med Percussionslaase, som Erfaring har viist, at have et betydeligt Fortrin for Flintelaase, og hvorved Armeen i denne Henseende vil blive sat paa lige Fod med de bedst organiserede Armeer.

Det er imidlertid langt fra, at Forsvarsvæsenet er forsynet med det Antal Haandvaaben, som for en Krig maa ansees absolut nødvendigt. Ved Kongsberg Waabenfabrik vil Savnet ikke kunne tilfulde afhjælpes anderledes end gennem Løbet af et meget langt Tidsrum.

Artillerieforsøg ere blevne anstillede, fornemmelig med Hensyn til et her indført nyt Projectil, nemlig Granatkartæsker, hvilket har viist sig at være af en fortrinlig Virkning. Artilleriets Materiel er tildeels blevet forøget. Saaledes er i de sidst forløbne 3 Aar Feltartilleriet blevet forsynet med 10 Stykker komplette Reserve-Uffuitager, samt 20 Bogne, og Fæstningsartilleriet med 38 Stykker 7 Toms Bombekanoner, 76 Stykker 24 og 12 Pds. Jernkanoner og omtrent 50 Stykker nye Uffuitager; 80 Stykker 7 Toms Bombekanoner ere bestilte og ville i dette Aar blive leverede; Alt ved Hjælp af de for indværende Budgettermin bevilgede Midler.

En stor Deel nye Sæbler med Tilbehør ere anskaffede, og der have nu god og fuldstændig Sædelevipage saavel for Artilleriet som for Cavalleriet. Armeens Munderingsvæsen er besørget paa hensigtsmæssigste Maade, og med Completeringen af Landværnets Beklædning er fortsat i Forhold til de bevilgede Midler.

Til fortsat Realisation af den Storthinget i sin Tid forelagte Plan for Marinens fremtidige Styrke og Organisation ere Arbejderne ved samtlige Verfter og Etablissementer, i Særlighed paa Horten, blevne fremmede med større Kraft end i den næstforegaaende Budgettermin, som Følge af at alle præparatoriske Foranstaltninger væsentligst vare tilendebragte og Banskkelighederne ved den første Organisation af en saadan Arbejdsvirksomhed overvundne.

Flere Krigsfartøier og Bygninger, hvoraf nogle meget betydelige, ere deels fuldførte, deels fuldførte paa enkelte Ubetydigheder nær, deels paabegyndte.

De vigtigste ere:

- 1 Dampskib paa 120 Hestes Kraft.
- 3 Bombekanonskonnenter.
- 1 24 Kanons Corvet.
- 50 Kanonchalupper.
- 10 Kanonjoller.
- 36 Kofartøier.
- 11 Kanonchalupskure.
- 3 Jollekure.
- 3 Fredskrudthuse.
- 1 stor Magasinbygning, med Canal, Qvai og Fundamentering til en anden Magasinbygning.
- 1 Laboratoriebygning.
- 3 Baraquebygninger.
- 1 Sygehuus.
- 1 stort Bærkstedsqvartal.
- 1 Contoirbygning.
- 1 Rundholdtskuur.
- 1 Cegetømmer- og Plankeskuur.
- 1 Kofartøissskuur.
- 1 Corvetbedding.
- 1 mindre Byggeindretning.

Endvidere ere de nødvendige Planeringer og Mineringer foregaaede, blandt andet til Fundamentering af Reberbanen og et Montalamberts Taarn paa Horten, Taget til Fregatbeddingen under Arbeide, en Kjøhalingssindretning og Mastegrav istandbragt, forberedende Arbeider skeete til en Dokke og en Vandledning, flere Fartøier reparerede og omforandrede, Plankefogerier opførte, m. m.

Endelig er ogsaa en stor Mængde Materialier, hvori blandt Ege- og Skibsbygningstømmer og Planker anskaffede til fremtidige Arbeider, og Forberedelser gjorte til Bygningen af en 48 Kanons Fregat.

Til Hjælp for Officierer, Cadetter og de faste Mandskaber ere flere Orlogstogter udførte.

De nybyggede Fartøier, Dampskibet Nordcap og Bombekanonskonnerten Sleipner have været besigtede.

Overeensstemmende med Loven af 9de August 1839 ere Navigationsexaminatorer ansatte i Stiftsstederne og et Reg-

lement for Fremgangsmaaden ved Navigationsexamen udfærdiget.

For saavidt muligt at bøde paa Mangelen af hensigtsmæssige Anstalter til Dannelse af Styrmand og Skippere, er en Klasse Navigations-Elever bestemt oprettet og annecteret Søcadet-Institutet.

Paa Grund af de saavel i Bigtighed som i Omfang stedse meer og meer tiltagende Forretninger ved Canal-, Havne- og Fyr-Inspectoratet, er det fundet nødvendigt istedetfor dette at oprette to nye Embeder, nemlig et Directeur-Embede for Canal- og Havnevæsenet, og et for Fyr- og Mærkevæsenet.

De for Statscassens Regning opførte nye Fyr paa Jomfrueland, Langøetangen og Willa ere tændte Høsten 1839, det paa Bastøe Høsten 1840, og det paa Præstøe Høsten 1841.

De af vedkommende Havne-Commissioner bekostede nye Fyre paa Nordnæsset, Fildtvedt, Rødtangen og Lungnæs ere tændte, det første Høsten 1839, og de øvrige Høsten 1840.

Forandringen ved Fyret paa Høievarde er fuldført i Aaret 1839, ligesom Skudesnæs og Munkholmens Fyre ere ombyggede i 1840.

Fyrene paa Qvitholmen og Stavnæs ere under Arbeide og antages at kunne være færdige til indeværende Aars Høst.

I Aaret 1839 ere 16 nye Sømærker opførte, nemlig 2 paa Bergens søndre Lehd, og 14 paa Nordlandslehdet.

Af Fæstigheder ere 17 Stykker anbragte paa Lehdet fra Christiansfund til Trondhjem, 15 paa Nordlandslehdet og 33 Stykker i Lofoten, samtlige i Aaret 1840.

For at Niemedet med den specielle Control med Hensyn til Statens Indtægter og Udgifter, for hvilken Revisions-Departementet er oprettet, til nogen Fuldstændighed kan opnaaes, anseer Hans Majestæt det for en Sag af særdeles Bigtighed, at denne Control ikke lider nogen unødvendig Forsinkelse, at Undersøgelsen og Afgjørelsen følger saa hurtigt, som det uden Tab af nogen fornøden Garantie kan skee, paa de Facta, der ere Undersøgelsens Gjenstand. Efterhaanden at bringe Revisionsværket til dette Standpunct, hvorfra det i de siden Rigernes Forening forløbne Aar stedse har været mere eller mindre og tildeels i en betænkelig Grad fjernet, udfrævede saameget mere en stadig Opmærksomhed og uafbrudte Bestræbelser, og kunde saameget mindre undgaae ogsaa at foranledige en Forsøgelse af Udgifterne i denne Green af Bestyrelsen, som Forholdenes Udvikling paa samme Tid naturligen

har medført en aarlig Tilvæxt i Omfanget af de Revisions-Departementets Behandling undergivne Sager.

Det er Hans Majestæt en Tilfredsstillelse at kunne erklære, at de Opoffrelser, som have været anvendte paa denne Gjenstand, allerede forlængst have begyndt at bære deres Frugt, at man i de forløbne 3 Aar er rykket alt nærmere og nærmere ind paa det foran angivne Maal, og at det Tids-punct, da dette vil være naaet, nu viser sig som meget nær forhaanden.

Hans Kongelige Majestæt forbliver Norges Riges Storthing med al Kongelig Naade og Yndest velbevaagen.

Givet paa Stockholms Slot den 29de Januar 1842.

Under Vor Haand og Rigets Segl.

Carl Johan.

Fredr. Due.

Schouboe.

4. "Vi Carl Johan af Guds Naade Konge til Sverige og Norge, de Gothers og Vendens; Gjøre vitterligt: Kun saa Dage efterat have udfærdiget den Beretning om Rigets Tilstand, der er bleven Storthinget meddeelt, har Hans Majestæt modtaget den sørgelige Efterretning om den Ildbrand, som den 22de forrige Maaned atter har lagt en betydelig Deel af Trondhjems Bye i Aske.

Hans Majestæt beklager paa det Høieste den Ulykke, der er overgaaet Byen og de fornyede Opoffrelser, som heraf ville blive en Følge for det hele Land, men haaber at Forsynet skal forlehne Norges trofaste Indbyggere Kraft og Styrke til at bære denne Tilfikkelse.

Storthinget vil blive forelagt en naadigst Proposition angaaende den Naade, paa hvilken disse Opoffrelser forhaabentlig kunne gjøres saa lidet trykkende, som Omstændighederne kunne tillade.

Hans Kongelige Majestæt forbliver Norges Riges Storthing med al Kongelig Naade og Yndest velbevaagen.

Givet paa Stockholms Slot den 3die Februar 1842.

Under Vor Haand og Rigets Segl.

Carl Johan.

Fredr. Due.

Høiesteretsassessor Nye, som Ordfører for den Deputation, der har været udnævnt for at complimentere den Konge:

lige Norske Regjering, anmeldte, at Deputationen havde udført det den overdragne Hverv, og at Statholderen i den Kongelige Norske Regjerings Nærværelse og paa dennes Begne havde bevidnet Storthinget sin Erkjendtlighed for den udviste Opmærksomhed med tilføjet Ønske om, at Forsynet maatte vaage over Storthingets Forhandlinger til Landets Vel.

Aar 1842, den 14de Februar, Kl. 9 Formiddag var Storthinget samlet.

Efter forudgaaet Anmeldelse indfandt Statsraad Bogt sig i Storthinget, modtagen af den dertil opnævnte Deputation, bestaaende af Gaardbrugerne Staff og Haagenstad samt Sognepræst Harbitz, og overbragte følgende Kongelige naadigste Propositioner:

1. angaaende de til det norske Universitet frivilligen tegnede Bidrag;
2. angaaende Bevilgelse af de til nye Hyttebygninger ved Kongsberg Sølvværk udfordrende Beløb;
3. angaaende Discontopræmien af de 100,000 Sølvspecies, som ifølge Storthingsbeslutning af 23de og 24de Juni 1828 skulle anvendes til Discontering;
4. angaaende den Hensand, der kan tilstaaes Brandforsikrings-Indretningen med Hensyn til de af Statscassen gjorte eller gjørendes Forskud i Anledning af de Trondhjem den 24de April f. A. og 22de Januar d. A. overgaaede Ildbrande;
5. angaaende de midlertidigen bevilgede Pensioner;
6. angaaende Eftergivelse af nogle af afgangne Soldcasserer Browns Boe til Statscassen skyldige Summer;
7. at et til afdøde Overbergcasserer Müller i sin Tid udbetalt Sagetillæg, der ifølge Odelstingets Decision skulde refunderes, maa passere til endelig Udgift for Kongsberg Sølvværks Kasse;
8. angaaende at Paastand frafaldes af et Directeur Poul Steenstrup ved Høiesterets-Dom ilagt Ansvar;
9. angaaende Fastsettelse af Hesteholds-Godtgjørelse for Artillerie- og Cavallerie-Udrederne for Aarene fra 1ste Juli 1842 til 30te Juni 1845;
10. om Qvarteergodtgjørelse for Over- og Under-Classerne m. B. i samme Tidsrum, og
11. angaaende at et af Statscassens Overskud til Marine: